

TUPOKSEN KOULUN VALINNAISAINHEET
Iv 2024 - 2026

Tupoksen koulun valinnaisaineet

Hyvä seitsemäsluokkalainen!

Kahden seuraavan vuoden opiskelua varten valitset opinto-ohjelmaasi valinnaisia oppiaineita. Valinnaisaineet syventävät oppimista, laajentavat opintoja ja vahvistavat jatko-opintovalmiuksia. Valinnaiset opinnot tukevat opiskelumotivaatiota ja kartuttavat valintojen tekemisen taitoja. Limingan perusopetuksessa valinnaisten aineiden tehtävänä on lisäksi lisätä ilon, leikillisyyden ja luovuuden kautta oppimisympäristöjen monipuolista käyttöä, yhdessä oppimista sekä tieto- ja viestintätekniikan hyödyntämistä.

Valinnaisaineita opiskelet yläkoulun aikana yhteensä 10 vuosiviikkotuntia (1vvt = 45 min). Näistä 6 vvt on kahdeksannella luokalla ja 4 vvt yhdeksännellä luokalla. **Sinun tulee siis yhdessä huoltajasi kanssa valita kolme valinnaisainetta**, joita opiskelet 8. ja 9. luokalla. Kaksi valinnaisaineista on pitkiä valintoja, eli opiskelet näitä valinnaisaineita sekä 8. että 9. luokalla kaksi tuntia viikossa. Yksi valinnaisaineista on lyhytvalinta, jota opiskelet vain 8. luokalla kaksi tuntia viikossa. Toinen pitkistä valinnaisaineista on ns. pakollinen taide- ja taitoaine. Muut valinnaiset aineet ovat joko syventäviä tai soveltavia valinnaisaineita.

Varsinaisten valintojen lisäksi teet varavalinnat, joita tarvitaan, jos valinnaisryhmää ei muodostu. Näin käy siinä tapauksessa, jos jotain valinnaisainetta on valinnut vain muutama 7.-luokkalainen tai syntyy muita erityisiä lukujärjestysongelmia. Valinnaisaineryhmien syntyminen varmistuu toukokuussa, kun oppilaiden valinnat ovat varmistuneet.

Valintoja tehdessäsi sinun on hyvä muistaa, **että kuvataidetta, musiikkia, käsityötä ja kotitaloutta opiskellaan vain 7. luokalla**. Nämä aineet ovat valinnaisia oppiaineita 7. luokan jälkeen. Valintasi ovat voimassa kahdeksannen ja yhdeksännen luokan ajan, joten harkitse huoltajiesi kanssa tarkkaan, mitä valitset. Valintojen muuttaminen on mahdollista vain erityisissä poikkeustapauksissa. Menestyminen valinnaisaineissa arvioidaan numeroarvosanalla. B2-kielten opiskelijat voivat halutessaan valita päättötodistukseen suoritusmerkinnän numeroarvioinnin sijaan. Opinto-ohjaaja selvittää oppilaille valintajärjestelmää ja opettajat kertovat omista valinnaisaineistaan.

Teet jokaisesta seuraavasta yhden valinnan:

1. Taide- ja taitoaine

7.lk jatkuva oppiaine, jota opiskellaan 8. ja 9. luokalla 2 tuntia viikossa

2. Pitkä valinta

Kieliä sekä syventäviä ja soveltavia aineita, joita opiskellaan 8. ja 9. luokalla 2 tuntia viikossa.

3. Lyhyt valinta

Syventäviä ja soveltavia aineita, joita opiskellaan 8. luokalla 2 tuntia viikossa.

Kielivalintojen vaikutus valinnaisiin aineisiin

A2-kielen opiskelu alkaa 4. vuosiluokalla ja jatkuu perusopetuksen loppuun. Yläkoulussa A2-kieltä on 7. luokalla 2 vvt, 8. luokalla 3 vvt ja 9. luokalla 3 vvt. Seitsemännen luokan tunnit ylittävät oppilaan perustuntimäärän. **Kahdeksannella ja yhdeksännellä luokalla kaksi tunneista sisältyy valinnaisiin aineisiin ja yksi ylittää oppilaan perustuntimäärän.** A2-kaksi kielenä tarjotaan kaikissa kouluissa englantia, saksaa, venäjää ja espanjaa.

Valinnaisina B2-kielinä voivat 8. luokalla olla saksa, venäjä, espanja ja ranska. Ryhmien muodostamisessa tehdään yhteistyötä koulujen välillä. Ryhmä perustetaan, mikäli kielen valinnoita oppilaita on vähintään 12. B2-kieltä opiskellaan sekä 8. luokalla että 9. luokalla kaksi vuosiviikkotuntia.

Valinnaisainevalintojen aikataulu

- **Valintakortti palautetaan opinto-ohjaajalle 26.1.2024 mennessä.**

Opinto-ohjaaja vastaa kysymyksiin valinnaisaineiden valintajärjestelyistä. Tässä esitteessä on esitelty tarjolla olevat valinnaisaineet.

Tupoksen koulun valinnaisaineet 2024 - 2026

Sisällysluettelo

1. Pakollinen taide- ja taitoaine (tai-tai)	5
1.1. Kotitalous	5
1.2. Kuvataide	6
1.3. Käsityö.....	6
1.4. Liikunta.....	7
1.5. Musiikki.....	8
2. Pitkä valinnaisaine.....	9
2.1. B2-kieli Ranska	9
2.2. B2-kieli Saksa	10
2.3. B2-kieli Venäjä.....	10
2.4. B2-kieli Espanja.....	11
2.5. Kotitalouden syventävä	12
2.6. Kuvataiteen syventävä.....	13
2.7. Tekninen työ, syventävä	13
2.8. Tekstiilityö, syventävä.....	14
2.9. Liikunnan syventävä, pallopelit.....	15
2.10. Musiikin syventävä.....	15
2.11. Tieto- ja viestintäteknologia, soveltava valinnaisaine	16
2.12. Erä ja luonto, soveltava valinnaisaine.....	17
2.13. Harraste-eläimet ja yrittäjyys, soveltava valinnaisaine	18
2.14. Draama, soveltava valinnaisaine	19
2.15. Media, soveltava valinnaisaine.....	20
3. Lyhyt valinnaisaine	20
3.1. Englannin kielen syventävä.....	20
3.2. Ruotsin kielen syventävä	20

3.3. Kemistin keittiössä.....	21
3.4. Kuvanveisto, keramiikka ja rakentelu	21
3.5. Musiikki	22
3.6. Pähkinöitä, pulmia ja pelejä.....	22
3.7. Elektroniikka ja robotiikka	23
3.8. Käsityökahvila.....	23
3.9. Hyvinvointiliikunta.....	24

1. Pakollinen taide- ja taitoaine (tai-tai)

Oppilas valitsee yhden pakollisen taide- ja taitoaineen (kotitalous, kuvataide, käsityö, liikunta, musiikki), jota hän opiskelee 8. ja 9. luokalla kaksi tuntia viikossa. Pakollisesta taide- ja taitoaineesta tulee päättötodistukseen yksi yhteinen arvosana 7. luokalla päättyvän saman oppiaineen kanssa. Tästä oppiaineesta 7. luokalla annettava arvosana ei jää päättötodistukseen.

1.1. Kotitalous

Seitsemännellä luokalla on opiskeltu kotitalouden perusteet.

Valinnaisen kotitalouden tunneilla tutustumme lisäksi suomalaiseen ruokakulttuuriin, erityisruokavalioihin, juhlien suunnitteluun ja järjestämiseen (kalenterivuoden juhlat, perhejuhlat) sekä perehdymme kansainvälisiin ruokakulttuureihin. Yhdeksännellä luokalla käytännön työskentelyn lisäksi osallistutaan hygieniapassikokeeseen.

Tavoitteena on oppia ja syventää jo opittuja käytännön taitoja, yhteistyö- ja vuorovaikutustaitoja sekä tiedonhankintataitoja. Lisäksi opimme kestävän kehityksenmukaista toimintaa.

Kuvataide

Kuvataiteessa tutustutaan taiteen, ympäristön ja muun visuaalisen maailman ilmiöihin. Oppilas oppii ilmaisemaan itseään ja ajatuksiaan kuvallisia keinoja käyttäen. Hän oppii arvottamaan todellisuutta ja vaikuttamaan siihen.

Kuvataiteessa tutustutaan kuvantekemisen tekniikoihin, materiaaleihin ja välineisiin sekä kehitetään kädentaitoja ja luovuutta. Kuvallisen työskentelyn lähtökohtana käytetään erityisesti oppilaan kiinnostuksen mukaisia kuvakulttuureja.

Kuvataiteessa pyritään suunnitelmalliseen ja pitkäjänteiseen työskentelyyn sekä omien kuvallisten projektien työstämiseen.

Käsityö

Valinnaisessa käsityössä syvennetään 7. luokkaan mennessä opittuja käsityön tietoja ja taitoja. Tavoitteena on suunnitella / kehittää omia ideoita ja toteuttaa niitä mahdollisimman monipuolisesti erilaisia materiaaleja ja työtapoja käyttäen.

TAI-TAI -käsityössä on tavoitteena tehdä käsityöitä sekä kovilla että pehmeillä materiaaleilla, mutta lisäksi oppilas voi painottaa tekemisiään omien toiveidensa mukaan.

” Valitsin käsityön, koska se on rentouttavaa ja siitä on hyötyä tulevaisuudessa. ”

Liikunta

Liikunnan valinnaisaineen tehtävä on syventää ja laajentaa perusopetuksen liikunnan oppiaineen tavoitteita ja sisältöjä. Tavoitteista korostuvat liikunnallisen elämäntavan omaksuminen, fyysinen aktiivisuus, erilaisten liikuntamuotojen kokeileminen, parhaansa yrittäminen ja vastuullinen toiminta ryhmässä. Oppilaat osallistuvat itse sisällön suunnitteluun. Oppiaineesta ei tule erillistä arvosanaa vaan se täydentää liikunnan numeroa.

”Valitsin valinnaisliikunnan, sillä niin saa lisättyä liikunnan määrää viikossa. Valinnaisliikunnan tunneilla saa myös itse vaikuttaa siellä tehtäviin asioihin ja on mukavaa päästä kokeilemaan uusiakin lajeja. Valinnaisliikunnassa tehdyt tutustumiset erilaisiin paikkoihin ovat olleet kivoja. Tunneilla on aina todella kannustava tunnelma ja on mukavaa päästä liikkumaan kavereiden kanssa.”

Musiikki

Kurssin tavoitteena on kehittää ja syventää oppilaan laulu -ja soittotaitoja sekä lisätä oppilaan yleistietoa musiikista. Keskeistä on toiminnallisuus eli yhdessä musisointi. Opettaja ja oppilaat valitsevat laulu- ja soitto-ohjelmiston yhdessä.

Kurssi tarjoaa oppilaille musiikillisia elämyksiä ja esiintymismahdollisuuksia. Valinnaisryhmä tuo musiikkielämyksiä koulun arkeen ja juhlaan eli tunneilla valmistellaan esityksiä koulun erilaisiin tilaisuuksiin ja tapahtumiin.

Kurssilla tutustutaan musiikin äänityksen perusteisiin ja tehdään omia äänitteitä koulun musiikkistudiossa.

Oppilaan harrastuneisuus ja kiinnostus johonkin soittimeen huomioidaan kurssilla.

2. Pitkä valinnaisaine

Pitkää valinnaisainetta opiskellaan 8. ja 9. luokalla kaksi tuntia joka viikko. Oppilas saa pitkästä valinnaisaineesta oman arvosanan päättötodistukseen. Valinnan tulee olla joku muu kuin jatkava taito- ja taideaine.

2.1. B2-kieli Ranska

Ranskan opiskelun tavoitteena on herättää kiinnostus ranskan kieltä ja kulttuuria kohtaan sekä antaa jokapäiväisen elämän kannalta tarpeellinen alkeiskielitaito. Tavoitteena on myös oppia käyttämään rohkeasti kielitaitoa ja hyödyntämään jo muiden kielten opiskelusta hankittuja tietoja ja taitoja. Kurssin puitteissa voidaan vieraila ranskaa puhuvissa maissa. Mikäli oppilas osallistuu matkaan, huoltajat vastaavat matka- ja majoituskustannuksista.

Ranska on äidinkielen jälkeen kolmas opiskeltava kieli, joten ranskan opiskelun aloittaessa on jo paljon kokemusta kielten opiskelusta. Uuden kielen opiskelussa oppilas voi käyttää aiemmin hankkimaansa tietoa ja taitoa oppimisensa tukena. Sitä voi hyödyntää matkaillessa, jatko-opinnoissa ja työelämässä. Ranska ovat tärkeä käyttökieli tieteessä, taiteessa, talouselämässä ja kansainvälisessä yhteistyössä.

Suunnitteilla on kahdeksansien luokkien valinnaisranskan opiskelijoiden kanssa nyt opettajan johdolla yhdeksännellä luokalla tehtävä opintomatka Ranskaan.

B2-kieli Saksa

Valinnaiskielen opiskelun tavoitteena on herättää kiinnostus saksan kieltä ja kulttuuria kohtaan sekä antaa jokapäiväisen elämän kannalta tarpeellinen alkeiskielitaito. Tavoitteena on oppia käyttämään rohkeasti kielitaitoa ja hyödyntämään jo muiden kielten opiskelusta hankittuja tietoja ja taitoja. Saksa on tärkeä kieli matkailussa, tieteessä, talouselämässä ja kansainvälisessä yhteistyössä. Opiskelussa korostuu pari- ja pienryhmätyö ja oppilaita ohjataan aktiivisuuteen ja vastuun ottamiseen omasta oppimisestaan. Opiskelussa painottuvat jokapäiväisen elämän viestintätilanteet (esim. ruokailutilanne, ostoksilla käyminen, vapaa-ajasta keskusteleminen, koulunkäynti) ja tärkeää on myös saksankielisten maiden tapoihin ja kulttuuriin tutustuminen.

” Valitsin saksan, koska se on yleisesti puhuttu kieli Euroopassa, sen opiskelu auttaa myös muiden kielten opiskelussa, se on kaunis kieli ja auttaa tulevaisuuden työnhaussa. Saksan opiskelu on mukavaa ja palkitsevaa. Tunnit ovat mielenkiintoisia ja monipuolisia. Oppiminen on nopeaa.”

B2-kieli Venäjä

Venäjän opiskelun tavoitteena on herättää kiinnostus venäjän kieltä ja kulttuuria kohtaan sekä antaa jokapäiväisen elämän kannalta tarpeellinen alkeiskielitaito. Tavoitteena on myös oppia käyttämään rohkeasti kielitaitoa ja hyödyntämään jo muiden kielten opiskelusta hankittuja tietoja ja taitoja.

Valinnaisessa venäjässä pääpaino on puhumisen ja ääntämisen harjoittelussa sekä totuttelussa kuuntelemaan ja hahmottamaan kohdekielistä puhetta. Rakenteiden osalta opetellaan vain kaikkein keskeisimmät asiat, joita tarvitaan tukemaan kommunikaation sujumista.

Venäjä on äidinkielen jälkeen kolmas opiskeltava kieli, joten venäjän opiskelun aloittaessa on jo paljon kokemusta kielten opiskelusta. Uuden kielen opiskelussa oppilas voi käyttää aiemmin hankkimaansa tietoa ja taitoa oppimisensa tukena. Sitä voi hyödyntää matkaillessa, jatko-opinnoissa ja työelämässä.

B2-kieli Espanja

Valinnaisen espanjan kielen opiskelun tavoitteena on herättää kiinnostus kieltä ja kulttuuria kohtaan, sekä antaa oppilaille jokapäiväisen elämän kannalta tarpeellinen alkeiskielitaito. Tavoitteena on myös oppia käyttämään rohkeasti kielitaitoa sekä hyödyntämään jo muiden kielten opiskelusta hankittuja tietoja ja taitoja.

Valinnaisessa espanjassa pääpaino on puhumisen ja ääntämisen harjoittelussa sekä totuttelussa kuuntelemaan ja hahmottamaan kohdekielistä puhetta. Rakenteiden osalta opetellaan vain kaikkein keskeisimmät asiat, joita tarvitaan tukemaan kommunikaation sujumista. Sisällöissä painottuvat jokapäiväisen elämän viestintätilanteet kuten ruokailutilanne, ostoksilla käyminen, vapaa-ajasta puhuminen ja koulunkäynti.

Espanja on äidinkielen jälkeen kolmas opiskeltava kieli, joten espanjan opiskelun aloittaessa oppilaalla on jo paljon kokemusta kielten opiskelusta. Uuden kielen opiskelun voi aloittaa, jos tuntuu, että muiden kielten kanssa sujuu mukavasti ja / tai kun oma motivaatio uuden kielen opiskeluun on kohdillaan. Valinnaista espanjan kieltä voi hyödyntää matkaillessa, jatko-opinnoissa ja työelämässä.

Kotitalouden syventävä

Seitsemännellä luokalla on opiskeltu kotitalouden perusteet.

Kotitalouden syventävässä oppiaineessa kertaamme ja syvennämme arkielämän tietoja ja taitoja vahvistamalla oppilaan kädentaitoja, luovuutta sekä kykyä tehdä valintoja ja toimia kodin arjessa kestävästi. Kurssi kehittää oppilaan valmiuksia vuorovaikutukseen ja yhdessä toimimiseen.

Kurkistamme kansainvälisiin keittiöihin unohtamatta kalenterivuoden juhlia, omia ruokaperinteitä ja erityisruokavalioita. Yhdeksännellä luokalla osallistumme käytännön työskentelyn lisäksi hygieniapassikokeeseen.

9. luokan kurssilla voidaan toteuttaa ryhmän toiveiden mukaan eri kotitalouden sisältöalueita, kuten ruokaosaamista ja ruokakulttuuria, asumista ja yhdessä elämistä sekä kuluttaja- ja talousosaamista (yrittäjyys) hyödyntäen paikallisia ja ajankohtaisia aiheita mahdollisuuksien mukaan.

Kuvataiteen syventävä

Kuvataiteessa tutustutaan taiteen, ympäristön ja muun visuaalisen maailman ilmiöihin. Oppilas oppii ilmaisemaan itseään ja ajatuksiaan kuvallisia keinoja käyttäen. Hän oppii arvottamaan todellisuutta ja vaikuttamaan siihen.

Kuvataiteessa tutustutaan kuvantekemisen tekniikoihin, materiaaleihin ja välineisiin sekä kehitetään kädentaitoja ja luovuutta. Kuvallisen työskentelyn lähtökohtana käytetään erityisesti oppilaan kiinnostuksen mukaisia kuvakulttuureja.

Kuvataiteessa pyritään suunnitelmalliseen ja pitkäjänteiseen työskentelyyn sekä omien kuvallisten projektien työstämiseen.

Tekninen työ, syventävä

Syvennetään seitsemännellä luokalla ja aikaisemmin opittuja tietoja ja taitoja. Kahdeksannella ja yhdeksännellä luokalla kerrataan teknisen työn koneet ja laitteet sekä oikeat että turvalliset työtavat. Syvennetään materiaalituntemusta ja tutustutaan työstötapoihin.

Ideoidaan, suunnitellaan ja valmistetaan puu, metalli, muovi ja elektroniikka tuotteita.

Lisäksi ideoidaan ja opetellaan tietokone avusteista tuotesuunnittelua ja tutustutaan 3d tulostukseen ja cnc jyrsintään. Oppilailla on mahdollisuus valita oman kiinnostuksensa mukaan työaiheita eri osa-alueista. Töiden haastavuus ja koko voivat vaihdella. Jotkin töistä voivat olla opettajan antamia harjoitteita. Tunneilla voi suorittaa myös huolto –ja korjaustoimenpiteitä erilaisiin koneisiin ja laitteisiin.

Tekstiilityö, syventävä

Valinnaisessa tekstiilityössä syvennetään seitsemänteen luokkaan mennessä opittuja käsityön pehmeiden materiaalien tietoja, taitoja sekä työturvallisuusasioita. Oppilas suunnittelee sekä kehittää omia ideoitaan ja toteuttaa niitä mahdollisimman monipuolisesti erilaisia materiaaleja ja työtapoja käyttäen.

Valinnaisaineen tavoitteena on mahdollisimman laaja osaaminen käsityöalan jatko-opintoja ajatellen tai harrastuksenomaista tekemistä silmällä pitäen. Tekniikoita voivat olla esimerkiksi ompelu, lankatyöt, kudonta, kirjonta, solmeilu ja muut tekstiilityön erikoistekniikat.

” Valitsin tekstiilityön koska se on rentoa, inspiroivaa ja tasapainottaa mukavasti viikkoa lukuaineitten joukossa. Valinnaisessa käsityössä saa vielä vapaammin valita mitä tekee ja millä tekniikalla tekee.”

Liikunnan syventävä, pallopelit

Liikunnan valinnaisaineen tehtävä on syventää ja laajentaa perusopetuksen liikunnan oppiaineen tavoitteita ja sisältöjä. Näillä tunneilla keskitymme pelaamaan oppilaiden suosimia pallopelejä. Oppilaat osallistuvat itse sisällön suunnitteluun. Oppiaineesta annetaan erillinen arvosana. Mahdollisuuksien mukaan käymme vierailemassa Oulun seudun liikuntapaikoilla.

”Valitsin valinnaisliikunnan, sillä niin saa lisättyä liikunnan määrää viikossa. Valinnaisliikunnan tunneilla saa myös itse vaikuttaa siellä tehtäviin asioihin ja on mukavaa päästä kokeilemaan uusiakin lajeja. Valinnaisliikunnassa tehdyt tutustumiset erilaisiin paikkoihin ovat olleet kivoja. Tunneilla on aina todella kannustava tunnelma ja on mukavaa päästä liikkumaan kavereiden kanssa.”

2.10. Musiikin syventävä

Kurssin tavoitteena on kehittää ja syventää oppilaan laulu- ja soittotaitoja sekä lisätä oppilaan yleistietoa musiikista. Keskeistä on toiminnallisuus eli yhdessä musisointi. Opettaja ja oppilaat valitsevat laulu- ja soitto-ohjelmiston yhdessä.

Kurssi tarjoaa oppilaille musiikillisia elämyksiä ja esiintymismahdollisuuksia. Valinnaisryhmä tuo musiikkielämyksiä koulun arkeen ja juhlaan eli tunneilla valmistellaan esityksiä koulun erilaisiin tilaisuuksiin ja tapahtumiin.

Kurssilla tutustutaan musiikin äänityksen perusteisiin ja tehdään omia äänitteitä koulun musiikkistudiossa.

Oppilaan harrastuneisuus ja kiinnostus johonkin soittimeen huomioidaan kurssilla.

Tieto- ja viestintäteknologia, soveltava valinnaisaine

Oppitunneilla syvennetään monipuolisesti ohjelmoinnin taitoja. Lisäksi harjoitellaan kuvankäsittelyä sekä videoeditointia, kerrataan esitysgrafiikkaa, tekstinkäsittelyä ja taulukkolaskentaa. Laitteen ja tiedon hallinta, tietoturva sekä tekijänoikeudet kuuluvat myös opiskeltaviin sisältöihin.

Valinnaisaineen tunneilla on mahdollisuus suorittaa Tietoyhteiskunnan kehittämiskeskus ry:n tietokoneen käyttäjän @-kortti ja saada näin tutkintotodistus, joka on osoituksena tieto- ja viestintäteknisestä osaamisesta. Tutkinto on kansainvälisesti hyväksytty ja tunnettu.

” Valitsin kurssin, koska siitä on hyötyä minulle tulevaisuudessa.”

Erä ja luonto, soveltava valinnaisaine

Oppiaineen tarkoituksena on tutustua suomalaiseen luontoon ja sen monipuoliseen hyötykäyttöön, kestävään retkeilyyn ja luonnon ja ympäristön suojeluun. Oppitunneilla tutustutaan erilaisiin retkeilymuotoihin ja turvalliseen luonnossa liikkumiseen.

Opiskelu toteutetaan sekä luokassa tapahtuvana teoriaopiskeluna, että ulkona tapahtuvan käytännön retkeilyn muodossa. Ryhmän toiminnassa korostetaan yhteisöllisyyttä, vastuunottoa ryhmän jäsenistä ja avointa asennetta uusien kokemusten kohtaan. Valinnaiskurssin huipentumina ovat vaellusleirikoulut yhdeksännellä luokalla.

Arvioinnissa keskitytään työskentelyn turvallisuuteen, ryhmän huomioon ottamiseen ja hyvään asenteeseen retkeilyä kohtaan. Lisäksi arvioinnissa otetaan huomioon retkeilyyn liittyvä osaaminen (mm. ensiaputaidot, lajintuntemus, lintuvisa).

TAVOITTEET 8lk:

- *Syventää biologian tunneilla opittuja ekologiaan liittyviä asioita.
- *Oppia tunnistamaan lintu- ja nisäkäslajeja maastossa ja myös oppia tuntemaan niiden elämää.
- *Harjoitella metsästäjäutkintoa varten tarvittavia tietoja.
- *Syventää kestävästi kehityksen osaamista.
- *Oppia vaelluksella tarvittavat tiedot ja taidot.

KESKEISET SISÄLLÖT 8lk:

- *Lajintuntemus
- *Eläinekologia
- *Loukkujen, pönttöjen ja ruokinta-automaattien tekoa
- *Suunnistus
- *Retkeilijän ensiaputaidot
- *Seikkailuliikuntaan tutustuminen
- *Metsästys- ja luontoretkeilyä
- *Metsästäjäutkintoon harjoittelu
- *Vaellusleirikoulun teoriaosa

TAVOITTEET 9lk:

- *Harrastaa biologiassa ja erä- ja luontokursseilla opittuja tietoja ja taitoja käytännössä.
- *Oppia tunnistamaan kotiseudun lintuja.
- *Oppia selviytymään luonnossa vaativissakin olosuhteissa.
- *Oppia tuntemaan omat rajansa ja toimimaan ryhmässä.

- *Oppia kalastusasioita.
- *Seikkailuliikuntalajeihin tutustuminen

KESKEISET SISÄLLÖT 9Ik:

- *Vaellusleirikoulu
- *Linnut
- *Kalastus
- *Seikkailu-urheilulajeihin tutustuminen
- *Ensiapu

Mahdollisuuksien mukaan myös:

- *Perhonsidontakurssi
- *Ammuntaharjoittelu
- *Metsästys-, kalastus- ja luontoretket lähelle ja myös kauemmas

Harraste-eläimet ja yrittäjyys, soveltava valinnaisaine

Oppiaineen tunneilla kartutetaan tietoja ja taitoja erilaisten harraste-eläinten lajityypillisestä käyttäytymisestä ja niiden vaatimasta hoidosta. Selvitetään miten eläinsuojelu ja sitä ohjaava lainsäädäntö alalla toimii. Perehdytään alan tarjoamiin erilaisiin uramahdollisuuksiin luomalla aitoja kontakteja työelämään ja alan yrityksiin sekä yrittäjiin ja syvennetään tietoja myös harraste-eläimiin liittyvistä koulutusmahdollisuuksista. Tutustutaan oman osallistumisen kautta eläimiin liittyvään rikkaaseen kulttuuriperintöön vieraita kieliä ja kansainvälisyyttä unohtamatta. Mahdollisuuksien mukaan perehdytään ohjatusti tapahtumajärjestämisen kokonaisuuteen toimimalla opettajien johdolla järjestäjinä sovitussa tapahtumassa.

Valinnaisaineen opiskelu tapahtuu teoriaosuuksilla luokassa ja käytännön osuuksilla opiskellaan soveltuvissa tuotanto-olosuhteissa. Harraste-eläimiin liittyvään yritys-, näyttely- ja koetoimintaan tutustutaan vierailemalla sopivissa kohteissa. Yhdeksännellä luokalla painotus on harraste-eläimissä,

ja oppiminen tapahtuu niin luokassa kuin soveltuviissa tuotanto-olosuhteissa. Osa kursseista suoritetaan yhdessä alan ammatillisen oppilaitoksen kanssa tutustumalla alan toisen asteen opiskeluun ja työelämään. Valinnaisineen opettajien avustuksella oppilaat järjestävät valitsemansa tapahtuman (match show, pet show, pentukurssi tms.) ulkopuoliselle kohderyhmälle.

" Valitsin kurssin koska... on kivaa..."

Draama, soveltava valinnaisaine

Mitä draamakasvatus on?

Monipuolisesti esiintymistaitoja ja ilmaisuvälineitä kartuttava oppiaine

Omien ajatusten ja tunteiden ilmaisua

Esiintymistä ja ryhmätöitä

Ei pelkkää teatteria!

Kenelle?

Itsensä ilmaisusta kiinnostuneelle, esiintymisvarmuutta kaipaavalle, esiintymishaluiselle.

"Näyttelemine on mielenkiintoista, ja siinä pääsee kokeilemaan kivoja uusia juttuja, esimerkiksi äänenkäyttöä, tunteiden ilmaisemista, videoiden ja musikaalin tekoa ja paljon muuta."

"Otin ilmaisutaidon, että pääsen esiintymään, ja tunnit ovat hauskoja, kun pääsee erilaisiin harjoituksiin ja ryhmä on aivan huippu."

Media, soveltava valinnaisaine

Valinnaisaineessa syvennetään ja sovelletaan suomen kielen ja kirjallisuuden mediajaksojen sisältöjä ja vahvistetaan monipuolisesti erilaisia mediataitoja, kuten kriittistä monilukutaitoa ja vastuullista viestintää. Oppitunneilla harjoitellaan sekä perinteisen median että somen sisältöjen tulkintaa, arviointia ja tuottamista, median vaikutuksen ymmärtämistä sekä taitoja toimia turvallisesti mediaympäristöissä ja käyttää mediaa tietolähteenä.

Tunneilla tuotetaan monipuolista sisältöä sekä painettuun että digitaaliseen mediaan. Kirjoittamisen lisäksi harjoitellaan suullista viestintää, podcastien tekoa, kuvaamista, videointia sekä jutunteon vaiheita ideoinnista valmiiksi jutuksi. Ryhmän mielenkiinnon mukaan voidaan toteuttaa myös laajempia töitä, kuten lyhyt dokumenttielokuva. Oppilaat pääsevät lisäksi tutustumaan useisiin media-alan ammatteihin ja vierailemaan yrityksissä ja oppilaitoksissa.

Valinnaisaineessa tehdään tiivistä yhteistyötä paikallislehti Rantalakeuden kanssa. Median valinneet oppilaat ovat päävastuussa lehden kanssa toteutettavasta Tupoksen pressiklubi-podcastista. Yhdeksännellä luokalla opinnot huipentuvat työskentelyyn Uutisten viikon alueverkkoimituksessa, jolloin jo opittuja taitoja päästään hyödyntämään oikeanlaisessa toimittajan työssä.

3. Lyhyt valinnaisaine

Oppilas valitsee yhden lyhyen valinnaisaineen, jota hän opiskelee 8. luokalla kaksi tuntia viikossa. Tämä oppiaine ei jatku 9. luokalle. Valinnaisaine arvioidaan numeroarvosanalla.

Englannin kielen syventävä

Englannin kielen syventävässä vahvistetaan monipuolisesti englannin kielen tietoja ja taitoja. Harjoitellaan erilaisia suullisia kielenkäyttötilanteita, vahvistetaan sanaston ja sanontojen osaamista ja kulttuurintuntemusta. Syvennetään ja kerrataan perusrakenteita ja vahvistetaan kuullun ja luetun ymmärtämisen sekä kirjoittamisen taitoja. Oppilaita ohjataan käyttämään kielitaitoaan rohkeasti. Työskentelyssä käytetään monipuolisia työtapoja esim. pari- ja ryhmätyöt sekä erilaiset pienimuotoiset projektit. Arviointi perustuu monipuoliseen näyttöön (esim. pari- ja ryhmätyöt, tuntityöskentely, kirjoitustehtävät, erilaiset testit).

Ruotsin kielen syventävä

Tavoitteena on saada varmuutta perusosaamiseen sekä hyvän pohjan luominen jatko-opintoja ajatellen. Tavoitteena on myös oppilaan suullisen kielitaidon kehittyminen sekä kielenkäyttöön tarvittavan rohkeuden kasvattaminen. Kurssilla tutustutaan lisäksi syvemmin eri Pohjoismaihin ja niiden kulttuureihin. Kurssilla opiskellaan monipuolisin ja käytännönläheisin työtavoin. Myös oppilaiden toiveita kurssin sisällöstä otetaan huomioon. **Kom med!**

Kemistin keittiössä

Kohotusaineiden tutkiminen

Tiheystutkimus kerrosjuoman avulla

Oppiaineen sisällöt liittyvät niin ruoanvalmistuksen ilmiöihin kuin kodin kemikaaleihin perehtymiseen. Oppitunneilla tutkitaan kemiaa esimerkiksi valmistamalla erilaisia syötäviä leivonnaisia tai ruokia, tekemällä kemiallisia kokeita ja vertailemalla erilaisia puhdistusaineita. Tunnit pidetään pääsääntöisesti kotitalousluokassa.

3.4. Kuvanveisto, keramiikka ja rakentelu

Oppiaineessa keskitytään kolmiulotteiseen työskentelyyn. Tunneilla tutustutaan kuvanveiston maailmaan ja tekniikoihin sekä erilaisiin materiaaleihin monipuolisesti. Myös keramiikan tekniikat, erilaiset savet ja lasitukset sekä valmistustavat tulevat tutuiksi. Oppilaan oma kiinnostus ohjaa toimintaa.

Työskentelyssä pyritään suunnitelmallisuuteen ja pitkäjänteisyyteen.

Musiikki

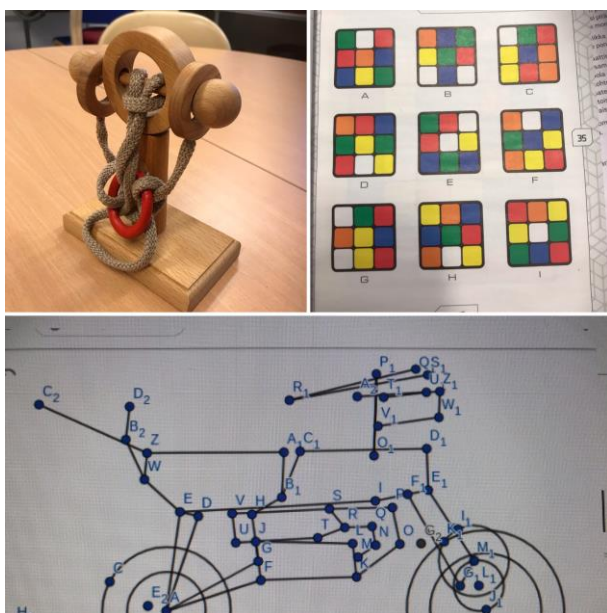

Kurssin tavoitteena on kehittää ja syventää oppilaan laulu- ja soittotaitoja sekä lisätä oppilaan yleistietoa musiikista. Keskeistä on toiminnallisuus eli yhdessä musisointi. Opettaja ja oppilaat valitsevat laulu- ja soitto-ohjelmiston yhdessä.

Kurssi tarjoaa oppilaille musiikillisia elämyksiä ja esiintymismahdollisuuksia. Valinnaisryhmä tuo musiikkielämyksiä koulun arkeen ja juhlaan eli tunneilla valmistellaan esityksiä koulun erilaisiin tilaisuuksiin ja tapahtumiin.

Oppilaan harrastuneisuus ja kiinnostus johonkin soittimeen huomioidaan kursilla.

3.6. Pähkinöitä, pulmia ja pelejä

Tämä valinnainen on matematiikan, ajattelun taitojen ja tieto- ja viestintäteknologisten taitojen soveltava valinnainen. Pähkinöitä, pulmia ja pelejä -valinnainen treenaa aivot superkuntoon!

Tavoitteena on harjaannuttaa loogista ajattelua erilaisten ongelmien ratkaisemisen ja ohjelmoinnin parissa. Oppilaat pääsevät myös itse laatimaan ratkottavia tehtäviä, fyysisiä pulmia ja kehittelemään pakohuone-tyyppisiä tehtäviä. Taitoja voidaan hyödyntää valmistamalla yhteistyössä esimerkiksi pakohuone pienemmille oppilaille.

3.7. Elektroniikka ja robotiikka

- Opetellaan sähkötekniikan perussuuret ja yleisimmät komponentit
- Valmistetaan oppilaan oman mielenkiinnon mukaan jokin elektroninen laite kuten esim. Kassakaapin sähköinen lukko
- Tehdään ryhmätyönä projektityö, joka sisältää mekaniikkaa ja elektroniikkaa
- Tutustutaan robotiikkaan Arduino-sarjan ja Lego-robottien avulla.

3.8. Käsityökahvila

Käsityökahvila valinnaisaineen sisällöt ovat puoliaksi käsityötä (pehmeät materiaalit) ja puoliaksi kotitaloutta. Käsityötunneilla jutellaan käsitöiden tekemisen lomassa mukavia ja tehdään samalla käsitöitä, esimerkiksi aloitustyönä kahvilassa käytettävä persoonallinen essu. Muut käsityöt oppilas saa valita oman mielenkiintonsa mukaan, eli oppilaan oma kiinnostus ohjaa hänen toimintaansa.

Kahvilapuolella, eli kotitaloustunneilla, puolestaan tehdään jotain pientä suolaista tai makeaa syötävää tai juotavaa, eli kahvilassa tarjoiltavia tuotteita.

Työskentelyssä pyritään suunnitelmallisuuteen ja pitkäjänteisyyteen.

3.9. Hyvinvointiliikunta

Kehon ja mielen vireyttä liikunnasta; kuntoliikuntaa, voimistelua, kehonhuoltoa ja musiikkiliikuntaa oppilaiden toiveita kuunnellen. Mahdollisuuksien mukaan tutustaan lähialueen harrastusmahdollisuuksiin.